

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 12.

HÉBER NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 12. 14:00

I. Olvasott szöveg értése

Időtartam: 70 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

תלמידים יקרים,

קראו את כל התרגילים, ואחר כך נסו לענות על כל השאלות.

כתבו בכתב ברור.

בסוף התרגילים בדקו את התשובות שלכם.

לא ניתן להשתמש במילון.

בהתחלת כל תרגיל יש דוגמה, וליד הדוגמה תמצאו את הספרה 0.

אנו מאחלים לכם בהצלחה.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• קראו את הקטע הבא וכתבו במשבצת שליד כל משפט את האות של ההשלמה הנכונה מתוך הרשימה.
היעזרו בדוגמה.

רכיבה טיפולית

רכיבה על סוסים נחשבה תמיד כבילוי של עשירים. אבל כבר לפני יותר ממאתיים שנה גילו שניתן גם לטפל באנשים באמצעות רכיבה על סוסים. כיום נעזרים ברכיבה לריפוי בעיות של ילדים בתחום הפיזי והנפשי, ואפילו משרד הבריאות מכיר בטיפול הזה. לרכיבה טיפולית יש יתרונות רבים והיא עוזרת למטופלים בתחום הפיזי-מוטורי ובתחום החברתי-רגשי. טיפול באמצעות רכיבה מומלץ לילדים שיש להם בעיות התנהגות, לעיוורים, למי שיש לו קשיים ביצירת קשר ותקשורת בחברה, לנכים ולבעלי מוגבלויות פיזיות שונות, מבוגרים וילדים כאחד.

בסיס הטיפול הוא יצירת קשר בין המדריך – המטפל – לבין המטופל, ובין המטופל והסוס. בעלי חיים, וסוסים במיוחד, מסוגלים לתת לנו הרגשה טובה, הרגשה שאנחנו רצויים. הם לא מעבירים ביקורת, לא בוחנים את המראה החיצוני שלנו ולא את מצבנו החברתי. הם אינם בודקים את המוגבלות הפיזית או הנפשית שלנו ולא את רמת ההשכלה שלנו. הסוס מקבל כל אחד כמו שהוא, וכך לומד המטופל לתת אמון בסוס ולבטוח בו. הקשר המיוחד שנוצר בין האדם לסוס מלמד אותו שאפשר בעולמנו לתת אמון.

הסוס הוא בעל חיים גדול וחזק, ולכן אם ברצוננו ליהנות מהקשר איתו, לרכוב עליו ולטפל בו, עלינו ללמוד כיצד לתקשר איתו. במהלך יצירת הקשר אנחנו יכולים לשפר, למשל, את שפת הגוף וטון הדיבור שלנו, ויכולים לתרגל בקשה ונתינה, קשר עין ומגע. פיתוח היכולות האלה עוזר מאוד גם בפיתוח וטיפוח קשרים אנושיים.

תנועת הסוס מורכבת ויש לה קצב קבוע. הרוכב צריך להתאים את עצמו לתנועות אלה וכך הוא לומד לשלוט בשריריו ולשפר את שיווי המשקל שלו. הוא צריך להתחשב בסוס ולשתף איתו פעולה וזה פותח אותו ליחסי ידידות עם הסוס, ואחר כך גם עם בני האדם. השליטה בסוס מגבירה את הביטחון העצמי של הרוכב.

בזמן הרכיבה על הרוכב להיות מסוגל להפעיל מינימום כוח כדי לגרום לסוס לבצע את הפעולה. הוא לומד זאת בעזרת המדריך. הרוכב לומד גם איך לבטא את תחושות הכעס והתסכול שעולים בו לפעמים באמצעות דיבור ולא באלמות.

הרכיבה הטיפולית מאפשרת למטופל לעבוד בסביבה חופשית באוויר הפתוח, ולכן היא יוצרת חוויה חיובית ונעימה.

(מעובד על-פי: <http://www.amitamodaei.com/ridingtreatment.html>)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל ראשון המשך

דוגמה:

יא

0. רכיבה על סוסים נחשבה תמיד

1. לפני יותר ממאתיים שנה גילו

2. לילדים שיש להם בעיות התנהגות

3. בעלי חיים בכלל, וסוסים בפרט

4. המטופל לומד לתת אמון בסוס ולבטוח בו

5. המטופלים חייבים ללמוד לתקשר עם הסוס

6. שיפור שפת הגוף וטון הדיבור שלנו, והיכולת לתרגל בקשה ונתינה

7. הרוכב צריך להתחשב בסוס ולשתף איתו פעולה וזה

8. הביטחון העצמי של החולים

9. הרוכב לומד גם איך לבטא את תחושות הכעס

10. הרכיבה יוצרת חוויה חיובית ונעימה

א. כי הסוס מקבל כל אחד כמו שהוא.

ב. עוזרים מאוד גם בפיתוח וטיפוח קשרים אנושיים.

ג. שניתן גם לטפל באנשים באמצעות רכיבה על סוסים.

ד. פותח אותו ליחסי ידידות עם הסוס וגם עם החברה.

ה. ממליצים על הטיפול של רכיבה על סוסים.

ו. כי הסוס הוא בעל חיים גדול וחזק ובלי זה אי-אפשר לרכוב עליו.

ז. מתפתח בעזרת השליטה בסוס.

ח. כי היא מאפשרת למטופל לעבוד בסביבה חופשית באוויר הפתוח.

ט. לא מעבירים ביקורת, לא בוחנים את המראה החיצוני שלנו ולא את מצבנו החברתי.

י. באמצעות דיבור ולא באלימות.

יא. כבילוי של עשירים.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• קראו את הקטע וכתבו במשבצת (□) שליד כל משפט את האות של ההשלמה הנכונה לפי הדוגמה.

חזק יותר, מהר יותר, חכם יותר?

האם יש קשר בין פיתוח השרירים והכושר הגופני לבין פיתוח המוח? שאלה זו העסיקה את החוקר האמריקני צ'רלס הילמן. הילמן בדק ומצא כי הסטודנטיות מנבחרת האתלטיקה של האוניברסיטה מקבלות ציונים גבוהים הרבה יותר בהשוואה לחברותיהן. במחקר נוסף שערך, נבדקו 260 תלמידים בכיתות ג' עד ה'. מחצית מהילדים השתתפו בשיעורי ספורט מיוחדים, ובהם ביצעו תרגילי ספורט סטנדרטיים. המחצית השנייה לא השתתפה בשיעורים אלה. כעבור מספר חודשים השווה הילמן את ההישגים בקריאה ובחשבון בשתי הקבוצות. התברר, שבקרב התלמידים שהיו בעלי כושר גופני גבוה בעקבות שיעורי הספורט, היו גם הישגים גבוהים יותר בלימודים.

ממחקרים נוספים מסתבר, שפעילות גופנית משפיעה במיוחד על מוחות של ילדים. הפעילות הספורטיבית מגבירה אצל הילדים שורה של כישורים, ממתמטיקה ועד היגיון וקריאה. כישורים שמצריכים הפעלה של אזורים שונים במוח. בעקבות גילויים אלה פועלים מחנכים ומורים בארצות הברית להנהגת רפורמה בחינוך הגופני בבתי הספר. בחודש האחרון התקבלה בסנאט הצעת חוק שקובעת כי יש לתת לכל התלמידים עד גיל שמונה וחצי שעה של שיעור התעמלות בכל יום. התקווה של המחנכים היא לא רק שהילדים יקבלו ציונים טובים במבחנים ובתעודות. יש להם גם מטרה לטווח ארוך: כאשר ילדים מפתחים אהבה לספורט בגיל צעיר, עולים הסיכויים שהם יגדלו ויהיו מבוגרים העוסקים באופן קבוע בפעילות גופנית. אם החינוך לספורט יצליח, ייתכן מאוד שבעתיד יפחת אחוז הנפגעים ממחלת אלצהיימר ומפגיעות אחרות בכושר הקוגניטיבי.

יותר ויותר מחקרים מדעיים תומכים כיום בתיאוריה, לפיה פעילות גופנית יכולה להפוך אנשים כמעט בכל גיל לחכמים יותר. במחקר שפורסם לאחרונה דיווחו חוקרים כי באמצעות קורס של התעמלות אירובית שנמשך 3 חודשים, הם הצליחו לגרום למוחם של אנשים מבוגרים מאוד לגדל תאי עצב חדשים: תאי עצב שמצטרפים זה לזה, ומתקשרים זה עם זה בדרכים חדשות. כך משתפרת יכולת הלמידה והזיכרון, בתנאי שמתמידים בפעילות הספורטיבית. מדענים אחרים גילו שפעילות גופנית יכולה גם לעכב התפתחות של מחלת אלצהיימר.

מקור הרעיון של 'האתלט המשכיל' הוא ביוון העתיקה. "שם, שמירה על כושר גופני היתה חשובה כמעט כמו הלימודים עצמם", מסביר ג'ון רייטי, פסיכיאטר מאוניברסיטת הרווארד. "כבר בתקופה העתיקה ידעו על הקשר בין הגוף למוח, ועל כך שפעילות אירובית מגבירה את הזרמת הדם למוח ולשאר חלקי הגוף".

פיתוח השרירים והכושר הגופני אינם תחליף ללימודים. "ילדים צריכים לבלות גם בספרייה וגם באולם הספורט, כדי להגיע להישגים לימודיים", טוען הילמן "הבעיה היא שיש בתי ספר רבים ששמים דגש על היכולות הפיסיות של הילדים, ומוותרים להם על חלק מחובות הלימודים, זו הסיבה לתדמית הנמוכה של ספורטאים כאנשים שאינם אינטליגנטיים".

ילדים יהיו חכמים ויהפכו למבוגרים מצליחים, אם יעסקו הן בספורט והן בלימודים.

(מעובד על-פי: <http://www.wingate.org.il/Index.asp?ArticleID=668&CategoryID=130>)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל שני המשך

דוגמה:

7

0. החוקר האמריקני צ'רלס הילמן חקר _____.

- א. בתי ספר
ב. מורים
ג. שרירים
ד. את הקשר בין הכושר הגופני לבין פיתוח המוח

11. הסטודנטיות שאינן בנבחרת מקבלות ציונים _____ בהשוואה לסטודנטיות מנבחרת האתלטיקה.

- א. נמוכים יותר
ב. גבוהים יותר
ג. הרבה יותר
ד. שווים

12. במחקר נוסף שערך הילמן השתתפו בשיעורי ספורט מיוחדים _____ תלמידים.

- א. 260
ב. 130
ג. כל ה
ד. כיתה ג'

13. לתלמידים שהיו בכושר גופני טוב יותר, היו הישגים _____ יותר בלימודים.

- א. טובים
ב. רעים
ג. קבוצתיים
ד. אותו דבר

14. פעילות גופנית משפיעה יותר על פעילות המוח של _____.

- א. המורים
ב. הספורטאים
ג. המבוגרים
ד. הילדים

15. _____ הגילויים האלה פועלים מחנכים ומורים בארצות הברית להנהגת רפורמה בחינוך הגופני בבתי הספר.

- א. למרות
ב. לפני
ג. בגלל
ד. כי

16. הסנאט האמריקאי _____ הצעת חוק שמחייב מתן שיעורי התעמלות יומיים לילדים.

- א. נתנגד ל
ב. דחה את
ג. ביקש את
ד. תמך ב

17. יכול להיות שפעילות גופנית יכולה _____ גם את התפתחות של מחלת אלצהיימר.

- א. לסייע
ב. להימנע
ג. לזרז
ד. למנוע

18. כיום מדענים רבים מנסים להוכיח שפעילות גופנית יכולה להפוך לחכמים יותר _____.

- א. אנשים בכל הגילים
ב. רק את הילדים
ג. רק את המבוגרים
ד. רק את הספורטאים

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל שני המשך

19. גידול תאי עצב חדשים _____ יכולת הלמידה ולזיכרון.

- א. מזיקה ל
ב. מונעת את
ג. מסייעת ל
ד. מעכבת את

20. מקור הרעיון שיש קשר בין כושר גופני לפעילות שכלית הוא _____.

- א. במחקר האמריקאי
ב. בבית ספר
ג. ביוון העתיקה
ד. בימי הביניים

21. בחלק מבתי הספר מוותרים על חובות לימודיות לטובת הזמן המוקדש לספורט. לפי הילמן זאת תופעה _____.

- א. מבורכת
ב. שלילית
ג. חיובית
ד. מפתיעה

22. רוב האנשים חושבים שספורטאים הם אנשים _____.

- א. אינטליגנטיים
ב. בעלי חובות לימודיות
ג. לא חכמים
ד. נמוכים

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	Max.	Elért
												12	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

התרגיל השלישי נמצא בעמוד 10!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• קראו את הקטע הבא וסמנו נכון או לא נכון לפי הקטע שקראתם.

אגדת דוברובין

אנדריי דוברובין נולד בשנת 1831 ברוסיה. אנדריי היה רועה צאן עני באזור נהר הוולגה. חבר אחד היה לו, איש זקן שגר בבית קטן ועלוב. אנדריי דאג לזקן כאילו היה סבא שלו, ובתמורה לימד אותו האיש את ה'תרבות' היחידה שידע: קריאה וכתובה ברוסית מתוך התנ"ך. זה היה הספר היחיד שהיה לו. אנדריי הצעיר למד לקרוא במהירות, בילה שעות רבות בקריאת התנ"ך, והוקסם מן הספר.

במשך השנים התקדם אנדריי דוברובין, והפך מרועה צאן עני לבעל אדמות ולאחד האנשים העשירים באזור. אך ההצלחה הכלכלית לא סיפקה אותו. חלומו היה להתגייר ולהיות יהודי.

באותם ימים נוצרים רוסיים רבים גילו עניין ביהדות. היו ביניהם כאלה שנשארו נוצרים, אך שמרו שבת כיהודים, ונקראו "סובוטניקים", והיו גם נוצרים שהתגיירו והפכו לחלק מהעם היהודי. אנשים אלה נרדפו על-ידי השלטונות, ורבים מהם הוצאו להורג. בתחילה הצטרף דוברובין ל"סובוטניקים", אבל בשלב מאוחר יותר הוא הגיע לעיר קובנה, אל הרב יצחק אלחנן ספקטור במטרה ללמוד יהדות ולהתגייר. קירבה גדולה נוצרה בין הרב לתלמידו. שלוש שנים למד דוברובין אצל הרב, ובשנת תרי"ג (1853) גייר אותו הרב, ונתן לו שם עברי. שמו בישראל היה יואב, כשמו של שר הצבא של דוד המלך.

בשנת 1903, כשהיה יואב דוברובין בן 72, הוא מכר את רכושו ועלה עם משפחתו לארץ. אחרי דרך קשה ומסוכנת הגיעה המשפחה לנמל יפו, ומשם ליישוב חדש בגליל - בית-גן. התנאים הדתיים-רוחניים במקום לא מצאו חן בעיני יואב, והתנאים הפיסיים היו קשים ביותר. הם גרו בבתיים עשויים חמר, הבוץ נדבק לכל דבר, השכנים הערבים הציקו להם, ומחלות קשות תקפו אותם. פתו של דוברובין ושניים מנכדיו מתו. אחרי זמן קצר עברה משפחת דוברובין למושבה הקטנה, יסוד המעלה. הם אהבו את המקום, כי התושבים היו דתיים, הנוף היה מקסים והזכיר להם את נופי רוסיה. יואב רכש 600 דונם אדמה, הקים בית גדול בסגנון רוסי, והמשפחה החלה לעבד את הקרקע במרץ. התוצאות היו מצוינות: באמצעות הידע החקלאי שלהם ובאמצעות מכשור חקלאי מודרני, שיואב נסע במיוחד כדי לייבא מרוסיה, נתנה האדמה תוצרת חקלאית מרשימה. מספרים, שבזמן עבודתם הלך יואב בשדות התיירס, הרים את ידיו לצדדים, והודה לאל על כך שהוא ומשפחתו זכו להיות עובדי אדמה בארץ ישראל. הכול היה טוב, ונראה היה שהם הגיעו אל המנוחה, עד שהקדחת (מְלִרְיָה) תקפה אותם שוב. שני בנים ושלושה נכדים נפטרו מהמחלה. גם את יואב תקפה הקדחת מספר פעמים, אך הוא החלים. כשהמצב הפך לבלתי נסבל, החליט יואב דוברובין לעזוב את יסוד המעלה ולעבור למושבה ראש פינה. שם לא סבלו כל כך מהקדחת. לא כל בני המשפחה הסכימו לשינוי הזה. והמשפחה נפרדה והתפצלה: יואב הזקן ואשתו גרו בראש פינה. הבנות ומשפחותיהן התפזרו ברחבי הארץ, ובבית דוברובין נשאר רק הבן יצחק. יצחק גר לבדו במקום עד שנת 1968. בגיל 92 הוא עבר לגור בבית אבות, והעניק למדינת ישראל את האדמות ואת הבית. בית דוברובין שופץ והפך למוזיאון המספר את סיפורו של המושבה יסוד המעלה ואת סיפורם המופלא של יואב דוברובין ומשפחתו.

בבית-הקברות הישן של ראש פינה ניצבת מצבה, שעליה כתוב: "פה נקבר גר-הצדק יואב, ראש משפחת דוברובין: 1831 - 1935". 104 שנים חי האיש הזה, שצאצאיו חיים כיום בכל רחבי הארץ.

(מעובד על-פי: <http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=8153>)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל שלישי המשך

דוגמה:

0. האגדה עוסקת בסיפורי התנ"ך. נכון / לא נכון
23. אנדריי דוברובין למד תנ"ך מהסבא שלו. נכון / לא נכון
24. חלומו של אנדריי דוברובין היה להפוך מרועה צאן לאיש עשיר. נכון / לא נכון
25. ה"סופוטניקים" היו נוצרים שהתגיירו והפכו לחלק מהעם היהודי. נכון / לא נכון
26. הרב ספקטור אהב מאוד את דוברובין. נכון / לא נכון
27. המקום השני בארץ שבו התגוררה משפחת דוברובין היה יסוד המעלה. נכון / לא נכון
28. המשפחה חיה באושר ביסוד המעלה עד שהקדחת תקפה אותם שוב. נכון / לא נכון
29. יואב דוברובין נתן למדינת ישראל את אדמתו ואת ביתו בגיל 92. נכון / לא נכון
30. אף אחד מילדיו ונכדיו של דוברובין לא גר היום בארץ. נכון / לא נכון

23	24	25	26	27	28	29	30	Max.	Elért
								8	

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 12.

HÉBER NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 12. 14:00

II. Nyelvhelyesség

Időtartam: 50 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

תלמידים יקרים,

קראו את כל התרגילים, ואחר כך נסו לענות על כל השאלות.

כתבו בכתב ברור.

בסוף התרגילים בדקו את התשובות שלכם.

לא ניתן להשתמש במילון.

בהתחלת כל תרגיל יש דוגמה, וליד הדוגמה תמצאו את הספרה 0.

אנו מאחלים לכם בהצלחה.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• כתבו את הפועל בהטייה הנכונה (פעיל או סביל, זמן, גוף, בניין), או את שם הפועל.

איך _____ להבין _____ (0) את צוואת אבי?
להביך / יבין / מבין / תבינו

פעם אחת _____ (1) אב את בנו היחיד ואמר לו: " _____ (2) בני, אני הולך
הוזמן / מזמין / הזמין / הזמינו שמע / שמעו / שומע / יישמע

למות, ורוצה _____ (3) לך צוואה ובה שלוש עצות: אחת, לעולם אל _____ (4)
תשאיר / השאיר / להשאיר / משאיר לך / הולך / ללכת / תלך

בשמש; השניה, אכול תמיד דבש; השלישית, שן תמיד על קטיפה". כעבור ימים מספר _____ (5)
מפטיר / יתפטר / נפטר / פוטר

האב, לא עלינו. הבן קם מן השבעה, והלך לעבוד. ראה שיש שמש. מה לעשות? חזר הביתה ולקח שמשייה. חזר
בצהרים לביתו לאכול. והאישה הכינה ארוחה טעימה. אמר לה: "אני מצטער, צריך דבש". טוב, הכינה לו דבש.

בערב חזר _____ (6). המיטה מסודרת יפה. לא, אני מצטער. צוואת האב היתה לישון רק על
יישן / ישנים / לישון / ליישן

קטיפה. הכינו לו קטיפה. הדבר היה בחודש אב. היה חם. תארו לכם, בחום כזה לאכול כל הזמן דבש ולישון על
קטיפה. מה זה עושה לגוף? הופיעה לו פריחה על העור. הזמינו רופאים אבל איש לא הצליח לעזור לו. עד

ש _____ (7) רופא יהודי פיקח, ואמר לו: "שמע, חביבי, מה מעשיך?" סיפר לו על צוואת אביו.
תבוא / באה / בא / לבוא

אמר לו: "שמע, וכי לכך התכוון אביך? הצוואה הן היתה רמז. כאשר אמר: אל תלך בשמש, התכוון שתקום מוקדם
לעבודה. אם _____ (8) מוקדם לעבודה בוודאי תהיה רעב, ואז כל מה שתאכל
קמים / קם / קום / תקום

_____ (9) לו טעם של דבש. וכשתחזור בערב מן העבודה תהיה עייף, וכאשר
תהיה / תהיי / יהיה / היה

_____ (10) תרגיש שאתה ישן על קטיפה".
ישנת / ישן / תישן / תשנו

(סיפור עם פרסי)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• השלימו את מילות היחס הנכונות בהטייה הנכונה, ואת מילות הקישור הנכונות.

ההשפעה של הפרסומת _____ על _____ (0) הצעירים
על / של / אל / מ

הפרסומת הולכת ותופסת מקום מרכזי יותר ויותר בחיינו. הפרסומת פועלת עלינו בדרך של שטיפת מוח. כלומר, אנחנו לא מודעים לדרך שבה היא משפיעה _____ (11). בפרסומת חוזרים פעמים רבות על שם המוצר
על / ב / את / אל

שרוצים לפרסם, וכך הוא נכנס _____ (12) ראש שלנו בלי שאנו מרגישים. היום הפרסומות יותר ויותר
על / ב / ל / מ

מתוחכמות ואינטליגנטיות ומשקיעים _____ (13) הרבה כסף.
על / אל / ל / ב

הדרך היחידה לא להיות מושפעים מהפרסומות היא להיות מודעים _____ (14), להבין מהי המטרה
ב / את / מ / ל

שלהן, מהו העיקרון שלהן ואיך הן משפיעות עלינו. אולי הצעירים מושפעים מהפרסומות יותר _____ (15)
את / של / מן / על

המבוגרים, כי הצעירים פתוחים יותר לכל דבר חדש.

הצעירים גם לא רואים _____ (16) הקשר שבין הפרסומת לבין המחיר שנצטרך לשלם על המוצר. אחת
ב / מן / את / על

הדרכים שיכולות לסייע, למשל, היא לשבת _____ (17) הילדים מול הטלוויזיה, וכאשר משדרים את
עם / אם / על / מול

הפרסומת לנסות ולדון יחד אתם על מה שהפרסומת רוצה להשיג וכיצד היא פועלת.

אפשרות נוספת היא לנסות ולראות עם הילדים האם באמת נחוצים להם בבית המוצרים שהם רואים בפרסומת.

_____ (18) כדאי לקיים שיחות רבות עם הילדים על הפרסומת. כך יוכלו להתגבר _____ (19)
אלא אם כן / כמו כן / אבל / למרות זאת
את / ב / על / מ

היכולת שלה לשתק את חוש השיפוט שלנו. חשוב לחדד את חוש הביקורת לגבי דברים רבים שרואים בטלוויזיה, וביניהם גם לגבי פרסומת. כמובן שאם המבוגרים עצמם לא מושפעים מהפרסומת, קל להם יותר לשכנע

_____ (20) הילדים לא להיות מושפעים ממנה.
את / מ / ב / בגלל

(טל, ענת. "ההשפעה של הפרסומת על הצעירים". בתוך: שער למתחיל)

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל שלישי

- כתבו את צירופי המילים בצורה הדקדוקית הנכונה (זכר או נקבה, יחיד או רבים, סמיכות לפי הצורך, ה' הידיעה לפי הצורך).
- שימו לב: בחלק מן התשובות אפשר לכתוב גם ביחיד וגם ברבים. כתבו רק תשובה אחת!

נהגים "דַּבְּרָנִים"

בכל _____ מדינות העולם המערבי (0) מנסים להקטין את _____ (21), וכמעט בכל _____ מדינה, עולם, מערבי מספר, תאונה, דרך

מקום מתנהל מאבק (מלחמה) בתופעה של נהיגה תחת _____ (22). במחקר חדש שנערך השפעה, אלכוהול

באוניברסיטת יוטה בארצות-הברית התברר, כי השיחה בטלפון סלולארי בזמן נהיגה מסוכנת אפילו יותר מנהיגה תחת השפעת אלכוהול. החוקרים מצאו כי _____ (23) של נהג שמשוחח בטלפון איטי זמן, עצירה, מכונית

יותר מְזָה של נהג שאינו מדבר בטלפון. נמצא גם כי לאחר עצירת המכונית קשה יותר לנהג הדברן לחזור ל _____ (24), וקשה לו להשתלב ולנהוג ב _____ (25) על _____ מהירות, נסיעה, קודם קצב, תנועה הכביש.

במחקר השתתפו נשים וגברים בני 22–34. הם התבקשו "לנהוג" במשך מספר שעות במעבדה, כאילו הם נוהגים בכביש. "הנהיגה" שלהם נבדקה ב-4 מצבים: פעם ראשונה הם "נהגו" ללא הפרעה, בפעם השנייה הם החזיקו טלפון ביד ודיברו, בפעם השלישית הם דיברו בטלפון באמצעות דיבורית, ולבסוף הם "נהגו" אחרי שתיית אלכוהול.

מ _____ (26) עלה, כי הסיכוי ל _____ (27) בזמן שיחה בדיקה, תוצאה גרימה תאונה

ב _____ (28) גדול פי שבעה מאשר בזמן _____ (29), וזה מצב טלפון, סלולארי נהיגה, רגיל

מסוכן הרבה יותר מנהיגה תחת השפעת אלכוהול.

קשה לחוקק חוק שיאסור את השיחות בטלפון בזמן נהיגה, גם בגלל הכוח של חברות הסלולאר, וגם מפני שהפוליטיקאים לא מעוניינים לחוקק חוק כל-כך לא פופולארי. עם זאת אפשר וגם חובה להסביר לנהגים מה הן הסכנות בשיחה בטלפון בזמן הנהיגה. חשוב לחנך אותם לצמצם את _____ (30), למקם זמן שיחה

את הדיבורית במקום בטיחותי, ולאסור את השימוש בטלפונים שקשה לחייג מהם. (מעובד על-פי: <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-1880632,00.html>)

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• השלימו את המילים החסרות בקטע מהרשימה שלמטה.

למה הפכתי (0) לצמחוניות?

סיבות _____ (31) גורמות לאנשים לקבל את ההחלטה להפוך לצמחונים או לטבעונים. זה יכול להיות _____ (32) השאיפה לבריאות ותזונה נכונה, סיבה אחרת – כלכלה וחיסכון, ויש צמחונים _____ (33) על המוסר או הדת.

אני, למשל, הפכתי לצמחוניות משיקולים (סיבות) מוסריים. לדעתי, _____ (34) בשר משמעה, "אנו חיים בזכות מותם של אחרים". במקרה זה, ה"אחרים", המתים, הן החיות. _____ (35) לא כולם חושבים כמוני. יש לי מכר שהוא טבעוני מכיוון שלדעתו זה בריא יותר. הוכח במחקרים רפואיים שמחלות לב וסרטן הרחם נדירות ביותר בקרב הצמחונים. נמצא גם כי הכושר הגופני של הצמחונים עולה _____ (36) כושרם של אוכלי בשר. מעניין בן כמה יהיה אותו מכר שלי במותו...

ישנם גם אנשים, מעטים אמנם, שאוכלים "בריא" בגלל החיסכון, ולא דווקא חיסכון אישי, אלא חיסכון במשאבי העולם. הבשר מזין מעטים על חשבון רבים, הם אומרים, ודוגמה מוחשית לכך: _____ (37) מנת סטייק שמזינה אדם אחד, יכולים ליהנות 45-50 איש מסיר דייסה שהכנתו עולה הרבה פחות! _____ (38) כמה רעבים בהודו אפשר היה להאכיל במחיר מנת שווארמה...

סיבה נוספת לצמחונות – הדת. בתורה כתוב הציווי "לא תרצה", ותרצה – משמע להרוג או _____ (39). האם לאדם בלבד מכוונת המילה? לא כתוב במפורש, אך על פי דעתם של רבנים ומורים רבים הכוונה היא גם לחיות – _____ (40) אף הם הפכו לצמחונים.

רשימת מילים: הפכתי, להמית, אך, שמתבססים, בגלל, אכילת, על, תחשבו, רבות, לעומת, ולכן.

(מעובד על-פי: <http://veg.anonymous.org.il/artsurvey.html>)

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
II. Nyelvhelyesség	1. feladat	10	
	2. feladat	10	
	3. feladat	10	
	4. feladat	10	
Feladatpont összesen		40	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a III. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a II. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a III. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 12.

HÉBER NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 12. 14:00

III. Hallott szöveg értése

Időtartam: 30 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

מבוא

תלמידים יקרים שלום רב,

בחלק זה של מבחן הבגרות, אנו בודקים עד כמה אתם מבינים קטע משמיעה בלבד. את כל הקטעים ואת ההוראות תשמעו בעברית. המבחן מורכב משני קטעים ושני תרגילים. אתם תשמעו את כל הקטעים פעמיים. בפעם השנייה, אתם תשמעו את הקטע בפרקים קצרים, כך שבין הפרקים יהיה לכם זמן לענות על השאלות. אתם יכולים לכתוב את התשובות גם בזמן שאתם שומעים את הקטע בפעם הראשונה או בפעם השנייה. בסוף כל תרגיל תשמעו מוזיקה. התרגילים כתובים בדף שלפניכם. בהתחלת כל תרגיל יש דוגמה, וליד הדוגמה תמצאו את הספרה 0. אחרי השמעה חוזרת של הקטעים יהיה לכם זמן לעבור על כל התרגילים.

אורך המבחן 30 דקות.

אנו מאחלים לכם בהצלחה.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל ראשון

- עכשיו תשמעו את כל הקטע הראשון.
- אחר כך תשמעו אותו פעם נוספת, והוא יהיה מחולק לחלקים קצרים.
- בתרגיל זה תשמעו קטע על הרכילות והשפעתה על בני האדם.
- לפני שאתם שומעים את הקטע הראשון, קראו את התרגיל הראשון.
- בחלק זה אתם צריכים להשלים את המשפטים לפי הקטע ששמעתם. כתבו במשבצת (□) שלייד כל משפט את האות של ההשלמה הנכונה.

דוגמה:

- א
0. בעת העתיקה הסוחרים _____ נדדו ממקום למקום.
- א. והרוכלים
ב. והרוכבים
ג. והרקובים
ד. והרכבות
1. מקור המילה "רכילות" קשור למילה ____.
- א. חדשות
ב. תוססות
ג. סוחרים
ד. רוכלים
2. רוב האנשים אומרים שהם מאמינים רק ל____.
- א. חדשות
ב. מידע שקרי
ג. רכילות
ד. מידע אמין
3. לפי המחקר הגרמני, במציאות הרכילות _____ על האנשים.
- א. לא משפיעה כלל
ב. משפיעה קצת
ג. מפריעה מאוד
ד. משפיעה יותר ממה שחושבים
4. מתוצאות המחקר התברר ש____.
- א. לרכילות אין השפעה על ההחלטה של המשתתפים
ב. לרכילות יש השפעה חשובה על המשתתפים
ג. לרכילות יש השפעה על החוקרים
ד. לרכילות יש השפעה קטנה מאוד
5. ההשפעה של הרכילות על קבלת ההחלטות הייתה במקרים רבים ____.
- א. חזקה יותר מזו של המידע האמין
ב. חלשה יותר מזו של המידע האמין
ג. חזקה בדיוק כמו זו של המידע האמין
ד. חיובית מאוד
6. אנשים מפורסמים ושחקנים _____ מתוצאות המחקר.
- א. הופתעו מאוד
ב. לא הופתעו
ג. קצת הופתעו
ד. נפגעו מאוד

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל ראשון המשך

7. השחקנית הישראלית מיכל זוארץ מספרת, שהיא ____.
- א. שהתקשורת תמיד מספרת עליה דברים אמיתיים
 ב. לא התרגלה לכך שהעיתונאים מחטטים בחיים הפרטיים שלה
 ג. התרגלה לכך שהעיתונאים מחטטים בחיים הפרטיים שלה
 ד. חושבת שזהו המחיר שמשלם כל אדם מפורסם
8. השחקנית מיכל זוארץ מנסה ____.
- א. להתנצל על כל רכילות
 ב. מקשרת כל רכילות למציאות
 ג. להתייחס אל הרכילויות ברצינות רבה
 ד. לראות את הצד המצחיק ברכילויות
9. השחקנית חנה לסלאו ____.
- א. חושבת שאנשים מפורסמים חייבים לסבול את הרכילויות
 ב. אוהבת רכילויות
 ג. חושבת שהאנשים המפורסמים לא צריכים לשלם
 ד. בכלל לא סבלה מהרכילויות
10. השימוש ברכילות ____.
- א. הוא תופעה מודרנית
 ב. הוא תופעה נדירה
 ג. הוא תופעה מוכרת ועתיקה
 ד. היה פעם נפוץ, אבל היום כבר אינו נפוץ
11. לפי ד"ר סטולר האנשים מרכלים כי ____.
- א. הם מפחדים מהמלחמות
 ב. הם רוצים לקבל את המציאות כפי שהיא
 ג. זה נעים לרכל
 ד. כי הם בורחים ממציאות לא נעימה
12. כאשר יש סכנת מלחמה ____.
- א. אנשים מעדיפים להאמין לרכילויות ולא למומחים
 ב. אין אנשים שמעדיפים להאמין לרכילויות ולא למומחים
 ג. כל האנשים מעדיפים להאמין למומחים ולא לרכילויות
 ד. אין רכילויות
13. ד"ר סטולר אומר ש ____.
- א. יש מקום לרכילות בפרופורציה נכונה
 ב. אין בכלל מקום לרכילויות כי הן הרסניות
 ג. תמיד חייבים לקבל מידע לא אמין
 ד. צריך להרוס את כל מי שמרכל

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Max.	Elért
													13	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תרגיל שני

- עכשיו תשמעו את כל הקטע השני.
- אחר כך תשמעו אותו פעם נוספת, והוא יהיה מחולק לחלקים קצרים.
- בחלק זה תשמעו ראיון עם גבור בולאז', מנהל מרכז תרבות ישראל בבודפשט.
- לפני שאתם שומעים את הקטע השני, קראו את התרגיל השני.
- בחלק זה אתם צריכים לסמן נכון או לא נכון לפי הקטע ששמעתם.
- בסוף התרגיל יהיה לכם זמן לבדוק את התשובות שלכם.

דוגמה:

0. גבור בולאז' הוא מנהל מרכז תרבות ישראל בלונדון.
נכון / לא נכון
14. כולם יודעים שיש רק מרכז תרבות ישראל אחד בעולם.
נכון / לא נכון
15. למרכז תרבות ישראל יש כבר עבר ארוך.
נכון / לא נכון
16. אחת הסיבות שבגללן לא הוקם מרכז תרבות ישראל עד עכשיו, היא שישראל היתה עסוקה במלחמה על קיומה.
נכון / לא נכון
17. התרבות הישראלית משתנה גם בימים האלה.
נכון / לא נכון
18. התרבות הישראלית מורכבת מתרבויות וממסורות שונות.
נכון / לא נכון
19. לדעת מנהל המרכז לא רק התרבות היהודית היא חלק מהתרבות הישראלית.
נכון / לא נכון
20. רב-תרבותיות אינה מאפיינת את התרבות הישראלית.
נכון / לא נכון
21. היוזמה של מרכז תרבות ישראל אינה היוזמה של מדינת ישראל.
נכון / לא נכון
22. המרכז פונה אל כל מי שמעוניין לדעת יותר על ישראל.
נכון / לא נכון
23. המרכז פונה רק אל היהודים.
נכון / לא נכון
24. מנהל המרכז רוצה ליצור דימוי יותר מציאותי של ישראל.
נכון / לא נכון
25. אפשר יהיה ללמוד עברית במרכז החדש.
נכון / לא נכון

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	Max.	Elért
												12	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
III. Hallott szöveg értése	1. feladat	13	
	2. feladat	12	
Feladatpont összesen		25	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a IV. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
- Ha a vizsga a III. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a IV. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 12.

HÉBER NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 12. 14:00

IV. Íráskészség

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

תלמידים יקרים,

קראו את התרגילים, ואחר כך כתבו את החיבורים.

כתבו בכתב ברור.

ניתן להשתמש במילון.

אנו מאחלים לכם בהצלחה.

Ügyeljen a megadott szószámra!

Amennyiben a létrehozott szöveg jelentősen eltér (rövidebb, hosszabb) a megadott szóintervallumtól, az pontlevonással jár.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• **כתבו מכתב תלונה רשמי על שירות גרוע שקיבלתם במשרד ממשלתי.**

איבדתם את תעודת הזהות שלכם ובאתם למשרד הפנים על מנת להנפיק תעודה חדשה. במודיעין לא עזרו לכם ולא סיפקו מידע מדויק. אחר כך חיכיתם זמן רב בתור. כשהגיע תורכם לקבל שירות, הפקיד לא היה מנומס, הוא התנהג כאילו הוא המפקד שלכם בצבא ולא פקיד בשירות הציבורי. לאחר חוויה בלתי-נעימה זו, החלטתם להגיש תלונה למנהל המשרד. כתבו מכתב תלונה שבו אתם מתארים את מה שאירע ומפרטים את התלונות שלכם על כך. בקשו ממנהל המשרד להגיב בכתב לתלונה שלכם.

• כתבו 120-150 מילים.

• השימוש במילון מותר.

(10 נקודות)

Lined area for writing the letter of complaint.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- בחרו באחד משני הנושאים הבאים:

1. כתבו פוסט בבלוג שלכם על תערוכה במוזיאון.

אתם כותבים בלוג על החוויות התרבותיות שלכם, בין השאר על מוזיאון פרטי, חדש וקטן, שנפתח בעיר שלכם. התערוכה הראשונה של המוזיאון עסקה בנושא העוני ועוררה ויכוח ציבורי. חלק מהאנשים חשבו שאסור להציג תמונות שמראות את הסבל של האנשים בצורה כל כך בוטה, אחרים חשבו שהאִמָּנִים רק מחפשים פרסום, ואחרים טענו כי הנושא חשוב מאוד והתערוכה עוזרת כי היא מפנה את תשומת הלב לבעיה חברתית חמורה.

כתבו בבלוג שלכם על התערוכה שראיתם:

- כתבו ראשית על הבניין החדש של המוזיאון ועל המיקום שלו בעיר,
- תארו את התערוכה ואת הדעות השונות עליה,
- לבסוף, כתבו מה דעתכם על השאלה: האם מותר או אסור לתאר עוני וסבל אנושי? נמקו את תשובתכם.
- האם לדעתכם יש לאמנים תפקיד חברתי?
- האם האִמָּנִים אמורה לעסוק רק בדברים היפים, או שתיאור הדברים המכוערים מהווה גם הוא חלק מתפקיד האמנות?

2. כתבו מאמר קצר לעיתון סטודנטים על התפקיד של המסורת בחיי היחיד ובחיי המשפחה.

תופעה מוכרת בארץ היא קיומן של משפחות רבות שאינן דתיות, ובכל זאת הן מרגישות שלמסורת היהודית יש תפקיד חשוב בחייהן, ולכן בני המשפחות האלה נוהגים לשמור בדרך מסורתית על החגים והמועדים הדתיים.

הסבירו מדוע אנשים, אשר בחיים היומיים שלהם לא שומרים על המצוות, בכל זאת נוהגים לשמור על חגים דתיים. הסבירו מה הבדל בין דת כתפיסה תיאולוגית וכמערכת של אמונות ודעות, לבין דת כמרכיב של חיים משפחתיים. הסבירו כיצד יכול להיות למסורת תפקיד חשוב בבניית קהילות קטנות כמו משפחה, ובבניית קהילות גדולות יותר, למשל קבוצות של חברים.

כתבו האם לדעתכם יש בחיים מקום למסורת גם בלי דת, או ששני דברים אלו בלתי ניתנים להפרדה!

- כתבו 200-250 מילים.

- השימוש במילון מותר.

(20 נקודות)

- כתבו את מספר הנושא שבחרתם: _____

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Feladat	Értékelési szempont	Maximális pontszám	Elért pontszám
I.	A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4	
	Érthetőség, nyelvi megformálás	5	
	Íráskép	1	
	I. Feladat összesen	10	
II.	A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5	
	Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2	
	Szövegalkotás	4	
	Szókincs, kifejezésmód	4	
	Nyelvhelyesség, helyesírás	4	
	Íráskép	1	
	II. Feladat összesen	20	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		
IV. Íráskészség		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: